

УДК 728.5.05: 379.8.092.2

ГЕОДЕЗИЧНИЙ КУПОЛ ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ДЛЯ СЕПАРОВАНОГО ГОТЕЛЬНОГО НОМЕРУ

МИХАЙЛОВА Рада, АНТОНЕНКО Ігор, ЧУНИХИНА Валерія
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
Valerianka224@gmail.com

Проаналізовано ідею створення сепарованого готелю в умовах геодезичного куполу. Метою є огляд архітектурно-дизайнерських пропозицій щодо умов нестандартного сферичного простору, його формування у якості функціонального приватного простору для людей з психологічними травмами, отриманими внаслідок війни. Виявлено особливості споруди даного типу, її можливості щодо створення максимального комфорту з заспокійливим ефектом. Розглянуто внутрішнє середовище геодезичного куполу як об'єкта новацій та креативного облаштуванні інтер'єру.

Ключові слова: внутрішнє середовище геодезичного куполу, дизайн інтер'єру, особистий простір, психологічне розвантаження.

ВСТУП

Особистий простір завжди був і залишається для людини важливим елементом життєдіяльності. З розвитком людської свідомості дане поняття поширилося не лише на загальний простір, а й на емоційний клімат. Він пов'язаний із інтелектуальною власністю, комфортом соціального оточення тощо. За висновками спеціалістів, людина, полишена власного приватного простору, втрачає відчуття комфорту і піддається стресу, депресії, або, навіть, виплескам агресії, причому індивід може не усвідомлювати причин таких станів [1]. На ці аспекти особистого простору звернули увагу Н. Чепелева, Н. Балика, О. Ткаченко та інші, які поставили у дослідженнях питання про поєднання психологічного стану із показниками особистого простору. В умовах війни та поствоєнних реалій питання особистого простору набуває все більшої ваги внаслідок втрати або відсутності житла та мінімального комфорту життєвого середовища. Люди масово зазнають серйозних психологічних травм, знаходячись в умовах без особистого, власного простору, серед великої кількості людей, на площі із малою квадратурою, часто поряд із нерозпакованими речами, що також зменшують територію їхнього життя.

Складні умови війни та військового стану, в яких нині опинилося населення України, актуалізує дану проблему як одну із надважливих. Можна припустити, що більшість населення ближчим часом знадобиться психологічна реабілітація, викликана постійним порушенням особистого простору.

Одним із варіантів житла з окремими житловими умовами є геодезичний купол (баня), запропонований наприкінці 1940-х рр. Річардом Бакмінстером

Фулером у якості конструкції з малою масою та великим внутрішнім простором, що мала допомогти розв'язати післявоєнну житлову кризу у Європі. Зважаючи на десятки і сотні зруйнованих домівок під час війни, патент Р. Б. Фулера був підтриманий як влучна ідея. Кругла конструкція, тобто сфера, в порівнянні з іншими геометричними фігурами, при однаковій площі поверхні має найбільший об'єм, у зв'язку з чим при будівництві таких споруд значно заощаджуються матеріали та створюються необхідні умови проживання, в тому числі, сепаратного [3]. Окрім того, внутрішній простір дозволяє застосувати різні варіанти та версії дизайнерського вирішення інтер'єру, зробивши його затишним та неповторним.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Створення умов для усамітнення та психологічного розвантаження людини за допомогою спеціально відведеного для цього житлового простору, можливе в готелях у вигляді геодезичних куполів. Їхнє вивчення, проектування та облаштування на основі зарубіжного та вітчизняного досвіду є метою та завданням даної роботи.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Геодезичний купол – сферична архітектурна споруда, зібрана з металевих балок, структура якої має стійкі якості завдяки тримальній сітчастій оболонці. Форма бані твориться завдяки особливому з'єднанню – у кожному вузлі сходяться три ребра балок трохи різної довжини, що утворює багатогранник у формі сегмента сфери. Бані створюються швидко із відносно легких елементів силами невеликої групи будівельників, до 50-х метрів – без будівельних кранів. Завдяки аеродинамічній формі їх, наприклад, можна зводити у вітряних та буревійних районах у такому переліку різновидів архітектурних споруд, як оранжереї, планетарії, аудиторії, склади, ангари.

Умови геодезичного куполу дозволяють розташувати велику кількість готельних номерів, де людина може розраховувати на особистий простір. В середньому особистий простір людини досягає 50–60 см і варіюється в залежності від самосвідомості, рис характеру, національності та інших показників. Просторові зони, що мають оточувати людину класифікують як:

1. Інтимна зона – 15–45 см. Зона, що сприймається людиною як її власність. Втручатися у неї можуть лише найближчі люди, котрі, на думку індивіду, мають на це право.
2. Особиста зона – 46–122 см. Зона в якій будуть знаходитися люди, з якими відбувається спілкування, наприклад, по роботі.
3. Соціальна зона – 122–360 см. Зона в якій відбувається спілкування з малознайомими людьми, тобто, тими, яких бачили декілька разів, або бачимо вперше.
4. Публічна зона – понад 360 см. Зона, котрої людина дотримується, якщо знаходиться у групі [1].

Слід зазначити, що під критерії здорової людини, що позначається як «норма», потрапляють індивіди з такими критеріями психічного здоров'я:

- а) відповідність суб'єктивних образів відображенням об'єктам дійсності, а також відповідність характеру реакцій зовнішніх подразників значенням життєвих подій;

б) адекватний віку рівень зрілості емоційно-вольової та пізнавальної сфер особистості;

в) здатність до адаптації в мікросоціальних відносинах;

г) здатність до регулювання власної поведінки, її зміну залежно від зміни ситуації, розумного планування життєвих цілей і підтримання активності в їх досягненні;

д) критичний підхід до обставин життя, почуття відповідальності за нащадків і близьких членів родини [2].

Надійний, економічний, ергономічний, енергоефективний, геодезичний купол має також оригінальний естетичний вигляд. Його незвичний внутрішній простір – висока стеля та відсутність стін, створює умови для необмеженого простору фантазії для дизайну інтер'єру.

ВИСНОВКИ

Аналіз внутрішнього простору геодезичного куполу дозволяє стверджувати, що в умовах війни та післявоєнного періоду, цей тип споруди відкриває значні можливості для вирішення конкретних потреб людини щодо створення для неї максимального комфорту з заспокійливим ефектом. Поєднавши такі важливі риси сучасної архітектурної споруди, як надійність, економічність, ергономічність, енергоефективність, естетичність, геодезичний купол та його внутрішнє середовище сприяє дизайнерським новаціям, зокрема пошуку рішень з втілення ідеї затишку, що незмінно залишається актуальною темою для здоров'я та життя людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Валединская О. Р., Нартова-Бочавер С. К. Личное пространство человека и возможности его «измерения». *Психология зрелости и старения*. Москва : Лето, 2002. С.60 -77.
2. Караян А. Г., Сыромятников И. В. Прикладная военная психология. Санкт-Петербург : Питер, 2006. 480 с.
3. Fuller R. B., Kuromiya K. *Critical Path*. Hutchinson, 1982. 471 p.

MYKHAYLOVA R., ANTONENKO I., CHUNYKHYNA V.

GEODESIC DOME AS AN ENVIRONMENT FOR SEPARATED HOTEL ROOM

The idea of creating a separated hotel in the conditions of a geodetic dome is analyzed. The aim is to review architectural and design proposals on the conditions of non-standard spherical space, its formation as a functional private space for people with psychological trauma resulting from the war. The peculiarities of this type of building, its ability to create maximum comfort with a calming effect. The internal environment of the geodetic dome as an object of innovations and creative interior design is considered.

Key words: *internal environment of the geodetic dome, interior design, personal space, psychological relief.*